

دانشکده بهداشت

عنوان درس: فناوری کاربردی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت (۱)

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

نوع و تعداد واحد: دو واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

مسئول درس: دکتر روبا صادقی

رشته و سمت: دکترای ارتقای سلامت، استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران

پیشنیاز/ همزمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

محل کار: دانشکده بهداشت، طبقه چهارم، گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۹۵۵۸۸۸

نشانی پست الکترونیک: sadeghir@tums.ac.ir

زمان و مکان ارائه درس: دوشنبه ها ساعت ۱۰-۱۲ دانشکده بهداشت

توصیف کلی درس:

هدف آموزش بهداشت تغییر رفتار است، لذا تغییر رفتار بعنوان یک فرایند یادگیری به عنوان یک سیستم پیچیده، مستلزم تمهیداتی است که با بکارگیری طرق های جدید تر آموزشی و بهره مندی از فواید تکنولوژی آموزشی و روشهای نوین تدریس می تواند تا حد زیادی در صدد رفع مشکلات برآید و بهتر می توان این انگیزه را ایجاد نمود. لذا یک متخصص آموزش بهداشت باید به فرایند برنامه ریزی آموزشی و تکنولوژی آموزشی آشنا باشد. در همین راستا و جهت کاربردی نمودن علم محض به علم کاربردی و تجویزی، درس حاضر با اهداف و سرفصل های زیر برای دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت طراحی گردیده است.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با تاریخچه، اهداف و تعاریف تکنولوژی آموزشی، حیطه ها، نحوه طراحی برنامه آموزشی از جمله نیازسنجی، تعیین اهداف آموزشی، تولید محتوا و پیام های آموزشی، انتخاب روش آموزشی، تهیه طرح درس یک جلسه آموزشی، تعیین استراتژیها و فعالیت ها (برنامه عملیاتی)، جدول زمان بندی، انواع ارزشیابی و شاخص های آن و تهیه یک برنامه آموزشی.

اهداف اختصاصی:

از دانشجو انتظار می رود در پایان این درس بتواند:

۱. تاریخچه تکنولوژی آموزشی را توضیح دهد.
۲. اهمیت و اهداف تکنولوژی آموزشی را بیان کند.
۳. مفاهیم اساسی تکنولوژی آموزشی را تعریف کند.
۴. اهمیت برنامه ریزی آموزشی را برشمرد.
۵. مدل های برنامه ریزی آموزشی و مراحل آن را توضیح دهد.
۶. مراحل برنامه ریزی آموزشی را برشمرد.
۷. موضوع برنامه ریزی آموزشی را انتخاب کند.
۸. ابزارهای لازم برای نیازسنجی آموزشی را فهرست کند.
۹. اهداف (هدف کلی، اهداف جزئی، اهداف ویژه رفتاری) برنامه آموزشی را تبیین نماید.
۱۰. پیام آموزشی را تعریف نماید و انواع آن را برشمرد.
۱۱. اصول طراحی متون آموزشی و اطلاع رسانی در حیطه سلامت را توضیح دهد.
۱۲. اصول طراحی پیام های دیداری شنیداری را تبیین نماید.
۱۳. تفاوت رویکردهای رفتارگرایی، شناخت گرایی و ساخت گرایی را در طراحی پیام های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت تشخیص دهد.
۱۴. پیام را با جمعیت هدف و محیط آموزشی متناسب سازی نماید.
۱۵. روش پیش آزمون پیام را تبیین نماید.
۱۶. استراتژی ها و فعالیت های برنامه را تعیین کند.
۱۷. روش آموزشی مناسب را بر اساس اهداف انتخاب کند.
۱۸. برنامه عملیاتی یا Action Plan را برای برآوردن نیازهای آموزشی تدوین نماید.
۱۹. طرح درس یک جلسه آموزشی را تهیه کند.
۲۰. تعریف ارزشیابی را تعریف کند و انواع ارزشیابی تکوینی و تراکمی را از هم تشخیص دهد.
۲۱. شیوه های ارزشیابی فراگیر و مواد آموزشی را بیان کند.

رویکرد آموزشی:

حضور

روش های آموزشی:

روش های سخنرانی (همراه با پرسش و پاسخ)، و فراگیر محور نظیر یادگیری مبتنی بر حل مسئله و بحث، آموزش عملی

تفوییم درس:

جلسه	عنوان	موضوعات مورد بحث	روش تدریس	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجو	مدرس
اول	آشنایی و تبیین اهداف تاریخچه و اهمیت تکتولوژی آموزشی	معارفه، آشنایی با مدرس، آشنایی با دانشجویان، ارزشیابی تشخیصی و تبیین اهداف، معرفی منابع و شیوه ارزشیابی تاریخچه تکتولوژی آموزشی اهمیت و اهداف تکتولوژی آموزشی	استفاده از یخ شکن پرسش و پاسخ ارائه طرح درس، سخنرانی	شرکت در پیش آزمون و حضور فعال در کلاس	دکتر صادقی
دوم	مفاهیم اساسی تکتولوژی آموزشی	تعریف مفاهیم اساسی و مرتبط	سخنرانی، بارش فکری، پرسش و پاسخ	شرکت فعال در بارش فکری و پرسش و پاسخ	دکتر صادقی
سوم	اهمیت برنامه ریزی آموزشی	اهمیت برنامه ریزی آموزشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، و بحث	شرکت فعال در بحث	دکتر صادقی
چهارم	مدل های برنامه ریزی	مدل ادغام یافته WHO	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شرکت فعال در بحث	دکتر طل

جلسه	عنوان	موضوعات مورد بحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	مدرس
پنجم	مدل های برنامه ریزی	الگوی ده گامی Harden	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	شرکت فعال در بحث	دکتر طل
ششم	برنامه ریزی آموزشی	تعیین مشکل و انتخاب موضوع برنامه ریزی آموزشی نیازسنجی آموزشی (تهیه ابزار نیازسنجی : طراحی سنجه های حیطه های آگاهی، نگرش و رفتار)	سخنرانی، پرسش و پاسخ و یادگیری مبتنی بر حل مسئله	شرکت فعال در بحث و حل مسئله	دکتر صادقی
هفتم	برنامه ریزی آموزشی	تعیین اهداف(هدف کلی، اهداف جزئی، اهداف ویژه رفتاری)	سخنرانی، پرسش و پاسخ و یادگیری مبتنی بر حل مسئله	شرکت فعال در حل مسئله و بحث	دکتر صادقی
هشتم	تولید آموزشی محتوای	تعریف پیام آموزشی و انواع آن، اصول طراحی پیام های دیداری و شنیداری	آموزش عملی	انجام فعالیت عملی همزمان با آموزش	دکتر جمشیدی
نهم	تولید آموزشی محتوای	کاربرد رویکردهای رفتارگرایی، شناخت گرایی و ساخت گرایی در طراحی پیام های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث	شرکت فعال در کلاس و پرسش و پاسخ	دکتر طل
دهم	تولید آموزشی محتوای	کاربرد رویکردهای رفتارگرایی، شناخت گرایی و ساخت گرایی در طراحی پیام های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث	شرکت فعال در کلاس و حل مسئله	دکتر طل
یازدهم	تولید آموزشی محتوای	متناسب سازی پیام با جمعیت هدف و محیط آموزشی	یادگیری مبتنی بر حل مسئله	شرکت فعال در تمرین عملی و بحث	دکتر جمشیدی

جلسه	عنوان	موضوعات مورد بحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	مدرس
یازدهم	تولید محتوای آموزشی	پیش‌آزمون پیام و نهایی‌سازی	آموزش عملی	شرکت فعال در تمرین و بحث	دکتر جمشیدی
دوازدهم	استراتژی آموزشی	تعیین استراتژی‌ها و فعالیت‌های برنامه	یادگیری مبتنی بر حل مسئله	شرکت فعال در حل مسئله و بحث	دکتر جمشیدی
سیزدهم	روش آموزشی	انتخاب روش آموزشی مناسب	سخنرانی و بحث و پرسش و پاسخ	شرکت فعال در بحث و پرسش و پاسخ	دکتر جمشیدی
چهاردهم	برنامه نویسی آموزشی	تهیه برنامه عملیاتی	آموزش عملی	تدوین برنامه عملیاتی	دکتر جمشیدی
پانزدهم	طرح درس	تهیه طرح درس یک جلسه آموزشی، جدول زمان بندی برنامه	آموزش عملی	تدوین طرح درس	دکتر جمشیدی انسپه
شانزدهم	ارزشیابی	تعریف ارزشیابی و انواع ارزشیابی تکوینی و تراکمی	سخنرانی و بحث و پرسش و پاسخ	شرکت فعال در بحث و پرسش و پاسخ	دکتر جمشیدی انسپه
هفدهم	ارزشیابی	شیوه‌های ارزشیابی فراگیر و مواد آموزشی، معیارهای مهم در ارزشیابی فراگیر و مواد آموزشی	سخنرانی و بحث و پرسش و پاسخ	شرکت فعال در بحث و پرسش و پاسخ	دکتر جمشیدی انسپه

وظایف و انتظارات از دانشجویان:

حضور فعال و پویای دانشجو و شرکت در بحث و گفتگو، انجام تکالیف با کیفیت و مشارکت با سایر فراگیران، اشتیاق و علاقه به یادگیری مفاهیم

واحد عملی: ۳۴ ساعت

دانشجو یک موضوع و گروه هدف را انتخاب کرده و برنامه آموزشی شامل عنوان، مقدمه، نیازسنجی (به همراه ابزار های اندازه گیری در حیطه آگاهی، نگرش و رفتار)، اهداف کلی، جزئی، اهداف ویژه رفتاری، تهیه محتوا و پیام های آموزشی و مناسب، استراتژیها و فعالیت ها، انتخاب روش و رسانه آموزشی، طرح درس یک جلسه آموزشی را همراه با برنامه عملیاتی (Action Plan)، جدول زمان بندی و شاخص های ارزشیابی برنامه تهیه نماید و در کلاس ارائه نماید.

روش ارزشیابی دانشجو:

ردیف	روش ارزشیابی دانشجو	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی	۲
۲	انجام تکالیف درسی، عملی و گزارش دهی	۸
۳	آزمون پایانی	۱۰
	جمع	۲۰

منابع:

1. Robert Bensley , Jodi Brookins-Fisher; Community Health Education Methods: A Practical Guide 3rd Edition, Jones & Bartlett Learning ,latest edition
2. Jourdan-Marsh. M, Health Technology Literacy: A Trransdisciplinary Framework for Consumer- Oriented Practice, Johns and Bartlett Learning, latest edition
3. Cho.H, Health Communication Message Design, Sage, latest edition